Nr. 12. 27 Sierpnia 1894. Rok X.

Wychodzi w każdy Poniedziałek podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA na cały sezon kąpielowy wynosi:
w Krynicy . . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje **15** ct.
W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych **16** ct.

KRYNICA

PISMO
poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną przyjmuje Administracya pisma „**Krynica**“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po **8** centów, Administracya „Krynicy“, tudzież w Krakowie Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Biuro Redakcyi i Administracyi w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: **Sierpień. 27 Poniedziałek.** Róży i Przen. św. Kazim. **28** Wtorek. Augustyna bisk. **29** Środa. Ścięcie św. Jana i Sabina. **30** Czwartek. Feliksa i Róży. **31** Piątek. Rajmunda. — **Wrzesień. 1** Sobota. Idziego op. **2** Niedziela 16 po Św. Joachima i Stefana. — Wschód słońca: 27/8 **4.49**, 2/9 **4.58**. — Zachód słońca: 27/8 **6.33**, 2/9 **6.19**.

Ozon powietrzny i jego znaczenie hygieniczne.

Skreślił
Dr. Wierzbicki.

(Ciąg dalszy).

Nie brak atoli było między lekarzami i na przeciwnikach tych twierdzeń i zapatrywań, a nawet na niedowiarkach w istnienie ozonu, jako składowej części powietrza. Doprowadziło to do tem gorliwszego badania rzeczy, na czem ona naturalnie zyskała. Jeden z takich, a wybitniejszy, t. j. Dr. Schöne, profesor chemii w Akademii Piotra przy Moskwie, jako jedyną wskazówkę, chociaż nie jako ścisły dowód ozonu atmosferycznego, godzi się przyjąć powietrze na wsi i w górach, którego zapach przypomina mu bardzo zapach ozonu, a czepia się sukien osób, które zwłaszcza w zimie z pola do pokoju wchodzą. Przyczyną tych wszystkich, dziś już po części usuniętych wątpliwości, są różne niedostatki dotychczas używanego ozonometru, z których główne są: 1) wydzielanie jodu z papierków w pierwszych godzinach ekspozycyi jest stosunkowo silniejsze, aniżeli w późniejszych, a zabarwienie ich zamiast ciągle się wzmacniać, ginie częściowo przy dłuższem zostawieniu ich na wolnem powietrzu, podczas gdy częściej zmieniane, wykazują więcej ozonu. Przyczyna tego odbarwienia polega prawdopodobnie na lotności wydzielonego już jodu, i przemianie jego w kwas jodowy, który ze skrobią nie tworzy zabarwienia niebieskiego. 2) chociaż ozonometry wszystkie z jednego źródła pochodziły, to natomiast źródło to od czasów Schönbejna stosunkowo dość często się zmieniało, a następstwem tego było, że już skale nawet do nich dołączone, nie były z sobą w zupełnej zgodzie, tj. ich ton a także i stopniowanie, skutkiem czego toż samo zabarwienie mogło być przez różnych obserwatorów rozmaicie ocenianem. Szczególniej przy niższych stopniach skali jeszcze i dziś ta rzecz uderza, od jednego bowiem do drugiego stopnia ton i barwa nieznacznie się zmienia, przechodząc nagłym skokiem przy środkowych stopniach w silne względnie zabarwienie. 3) Czułość papierków ozonowych nie we wszystkich ozonometrach jest jednakową, co stwierdziło wielu obserwatorów, używając papierków z dwóch różnych paczek i znajdując odmienne wypadki.

Z powodu takich zarzutów, ciągle były i są do dziś narzekania na ozonometry dotąd używane, chociaż nie brakło także i licznych projektów, które starały się rzecz tę naprzód posunąć. Tak n. p. nie wiele pokładając w ogóle wiary w ilościowem oznaczaniu ozonu sposobem Schönbejna, próbowano przyjąć tylko 3-stopniową skalę, t. j. stopień zero, słaby i mocny; inni badacze polecali przedewszystkiem wielką przezorność w wyborze bibuły na papierki ozonowe i t. p. Dziś, jak to już wspomnieliśmy, wyrabiane przez Towarzystwo berlińskie ozonometry, mają skalę od 1 do 14, a więc skalę cokolwiek rozwlekłą, stawiającą obserwatora często w prawdziwym kłopocie przy ocenianiu zabarwienia, i nakazującą przy badaniu danych stąd uzyskanych, bardzo wielką ostrożność. Były także projekty innego preparowania chemicznego papierków ozonowych; tak n. p. Dr. Schöne poleca używać wodnika talowego zamiast jodku potasu do ich przyrządzania, raz, że zabarwienie papierków talowych jest niezawisłem od wilgotności, drugie, że zabarwienie raz otrzymane, przy należytej ostrożności nie zmienia się zupełnie. Krótko jednak mówiąc, mimo tych wszystkich prób i projektów, metoda Schönbejna, w formie tylko, a nie w istocie swojej cokolwiek zmieniona, pozostała do dziś w użyciu, okazała się bowiem najpraktyczniejszą, i nie ustępującą przynajmniej jak dotychczas żadnym innym pozornym wynalazkom.

Na tem kończąc ten krótki szkic historyczny ozonometryi, przechodzimy do przedstawienia niektórych ważniejszych wyników porównawczych, na tle meteorologii opartych.

2. Ozon jako czynnik meteorologiczny.

Łatwo zrozumieć, że obrobienie celem zyskania pewnych pozytywnych wypadków, materyału, który, jak widzieliśmy, ze stanowiska chemicznego i istoty swej tyle wątpliwości nasuwał, jest ze stanowiska meteorologicznego dosyć trudnem, a bywali tacy, którzy twierdzili, że jest pracy niegodnem. Mimo tych niezachęcających wcale sądów o rzeczy znaleźli się jednak i tacy, którzy z uwagi, że rozstrzygnięcie tej delikatnej kwestyi wymaga głębszych badań, te zaś nietylko na

drodze chemicznej, ale i na drodze długotrwałych obserwacyj prowadzone być muszą, podjęli tę pracę choćby tylko dlatego, aby zakorzenione mniemanie co do związku ozonu z innemi meteorologicznemi czynnikami w danym razie wyjaśnić lub usunąć, albo, aby w razie udowodnienia fałszywych wyników z wadliwej metody obserwowania powstałych, pomyśleć o lepszych i zyskać im powagę. Jak więc we wszystkich działach meteorologii, tak i w tym przez nią adoptowanym, nie brakło badaczy, którzy nie szczędzili swej pracy i trudu w słusznej nadziei, że praca ich nie przyniesie szkody, lecz owszem pożytek tej długo niewyświeconej sprawie. Pokaźna też jest liczba prac takich, a w rzędzie ich znajduje się także i praca to piszącego [1]), który mając do dyspozycyi 25-letni materyał, zebrany w obserwatoryum krakowskiem, poddał go wielostronnym badaniom i rachunkom. Z pracy tej, jako opartej na materyale poważnym i naszym stosunkom atmosferycznym odpowiadającej, co ważniejsze wyniki w streszczeniu niniejszem podajemy.

1) Polegając na stwierdzonym rachunkami ruchu rocznym tego rzekomego czynnika meteorologicznego, jego wahaniach i odmianach, w niektórych peryodach roku jużto więcej, już mniej prawidłowo z roku na rok się pojawiającemi, skonstatować przedewszystkiem nam należy byt jego w atmosferze, a przynajmniej przypuścić, że jest coś w naturze, co ruch ten powoduje, czy to czynnikiem tym jest działanie owego niepochwytnego, rzecby można, dla meteorologa ozonu, czyli też jest nim suma działań wielu pierwiastków naszego powietrza.

2) Obfitość ozonu atmosferycznego w nocy jest zawsze większą, aniżeli we dnie, w 9 miesiącach roku, t. j. we wszystkich, wyjąwszy maja, czerwca i lipca, czyli w lecie podczas dnia jest ona większą. Przyczynę tego przypisują niektórzy badacze większej o tej porze ozonizującej sile promieni słonecznych, prawdopodobniejszym atoli jest tu wpływ więcej czynnego życia w naturze w ciągu dnia, szczególniej około wielkich miast, a skutkiem tego wyradzających się różnych wyziewów i miazmatów, które niszcząco na ozon działają.

Przechodząc następnie do porównania obserwacyj ozonometrycznych z miejscowymi, klimatycznymi i meteorologicznymi stosunkami, bez uprzedzenia do rzeczy samej, przyznać należy, że tu mamy dwie rzeczy o różnej wadze i różnej wartości z sobą porównywać. O ile bowiem niektóre czynniki klimatyczne i meteorologiczne, jak ciśnienie powietrza, temperatura, wiatr i t. d. są już dziś z precyzyjną ścisłością i dokładnością mierzone i ocenione, o tyle z drugiej strony spostrzeżenia ozonometryczne, napotykając na wiele zasadniczych trudności, dostarczają jakbądź materyału, który chociażby nawet z całą przezornością i *lege artis* zbierany, tąż samą ścisłością pochwalić się nie może, a tem samem nie może także dać nam stałych i niewzruszonych praw, któreby nas o przyczynach różnych peryodycznych zmian ozonu atmosferycznego ściśle i dokładnie pouczały. Dlatego też nie obstajemy wcale za niewzruszonością następujących tu wniosków, otrzymanych z naszych rachunków, mogą one bowiem kiedyś później, jeżeli nie zasadniczym, to przynajmniej drobiazgowym uledz zmianom. Cytując te rzeczy w średnich miesięcznych, znajdujemy:

3) Ozon a ciśnienie powietrza. Największa średnia miesięczna ciśnienia powietrza przypada u nas w grudniu, najmniejsza w kwietniu, i o też mniej więcej czasy przypadają extrema ozonowe, ale przeciwne, — czyli ruch ozonu jest przeciwnym ruchowi barometru, t. j. przy zwiększającem się ciśnieniu powietrza ilość ozonu atmosferycznego jest mniejszą, aniżeli przy malejącem i naodwrót.

4) Ozon a temperatura powietrza. Związek jakikolwiek między tymi dwoma czynnikami jest w ogóle trudny do wyśledzenia, chyba tylko ten, że w gorących i letnich miesiącach ilość ozonu jest w ogólności mniejszą, aniżeli w miesiącach zimowych lub też o nieustalonej jeszcze temperaturze. Takiż sam stosunek zachodzi także między ozonem a prężnością pary, której ruch roczny odpowiada w zupełności ruchowi temperatury.

5) Ozon a wilgotność powietrza. Z pomiędzy wszystkich czynników meteorologicznych, najwięcej związków wzajemnych dopatrują się między wilgotnością powietrza a ilością ozonu, a nawet postawiono jako regułę, że ilość ozonu w dniach wilgotnych większą jest aniżeli w suchych, zwłaszcza też w zimowych miesiącach. My takiego związku z naszych rachunków nie skonstatowaliśmy. Że podczas wilgotnych dni, a więcej jeszcze podczas wilgotnych nocy, i do tego jeszcze i w zimowych miesiącach, reakcya bywa silniejszą, to prawda, — aby to jednak było regułą, temu zaprzeczają wprost przeciwne wypadki.

6) Ozon a opady atmosferyczne. Deszcz, grad, śnieg i mgła według zdania wielu obserwatorów stoją w wyraźnym związku z ilością ozonu atmosferycznego, a mianowicie wpływają na jej powiększenie. Tak n. p. znaleziono, że na 100 dni deszczowych jest 38 dni z pojawem ozonu, zaś tylko 26 na tyleż dni pogodnych, czyli że podczas deszczu ilość ozonu w powietrzu jest większą, aniżeli przy pogodzie. Wolf i Reslhuber podnoszą głównie wielką ilość ozonu podczas opadów śnieżnych, i według nich działanie płatków śniegu ma być tak znacznem, że każdy z nich, padłszy na papier ozonowy, wywołuje zabarwienie. Że znów przy pochmurnem, mglistem i wilgotnem powietrzu mało jest ozonu, tłómaczy ostatni w ten sposób, iż w powietrzu muszą być pierwiastki, które tworzeniu się ozonu przeszkadzają, alboteż, że mgła na ziemi leżąca wstrzymuje wznoszenie się miazmatów, wywołanych przez skoncentrowane życie wielkiej ludności, proces palenia i t. p. Wpływ burz na ilość ozonu powietrznego jest trudnym do stwierdzenia wobec nagłych zmian w ruchu powietrza, zmian temperatury, wilgotności i t. p. w czasie burzy i po takowej. W ogóle jednak można zauważyć, że następuje w takich razach znaczny wzrost ilości ozonu w powietrzu, i że tak zwiększony stan trwa nawet kilka dni po burzy.

7) Ozon a wiatr. Co się tyczy wpływu mocy czyli siły wiatru na ilość ozonu, badania w tym kierunku czynione wykazały, że prawdopodobnie wskutek zwiększonej cyrkulacyi powietrza między przyziemnemi a wyższemi jego warstwami w czasie burz i wichrów, ilość ta w warstwach niżej i ponad powierzchnią ziemi leżących zawsze jest większą, a przeciwnie przy spokojnem, pogodnem powietrzu ilość ozonu maleje. Ale także i kierunek wiatru wpływ swój w tym kierunku wywiera, jak to liczne doświadczenia dowodzą. Tak np. Houzeau z obserwacyj w Rouen robionych, znajduje najwięcej ozonu przy południowych i południowo-wschodnich wiatrach, mniej zaś przy innych kierunkach, a podobnież i inni obserwatorowie znaleźli, chociaż nie brak i na innych doświadczeniach. Tak znów np. w Krakowie największe ilości ozonu, tak podczas dnia jak nocy, pojawiają się przy wiatrach północnych i wschodnich, co atoli łatwo wytłómaczyć się daje tą lokalną przy-

[1]) „Ozon atmosferyczny i roczny ruch jego", w rozprawach Wydz. matem. przyr. Akad. Umiej. T. IX.

czyną, że z tych stron nadchodzące do miejsca obserwacyi (ogród botaniczny) powietrze jest czyściejsze i w ozon bogatsze, jako idące od strony otwartej, aniżeli idące ze stron przeciwnych, które z wiatrem zachodnim ponad miastem wpierw przeciąga, lub z wiatrem południowym od Wisły mgłę i zepsute powietrze, od nieczystej w tej okolicy strony miasta, naprowadza. W Krynicy znów, gdzie z powodu zasłonięcia miejscowości górami od wschodu i zachodu, wiatrów tego imienia niemal zupełnie nie znają, a przeważają tam znów stanowczo wiatry południowe, tym ostatnim przypisać należy naprowadzenie powietrza o wiele w ozon bogatszego, aniżeli wiatrom północnym w Krakowie, jak poniżej zobaczymy.

Więcej wpływu, aniżeli różne zmiany atmosferyczne i czynniki meteorologiczne, wywierają i to stale stosunki lokalne na ilość ozonu. Wykazują to liczne obserwacye, jakie robiono w różnych wysokościach ponad powierzchnią ziemi, w pobliżu morza, w lesistych i górskich okolicach i t. p. Między obserwatorami, którzy głównie badali wpływ lasów na ilość ozonu, na szczególną wzmiankę zasługuje prof. Ebermayer. Według niego bliskość lasów podwyższa ilość ozonu powietrznego, a wniosek taki wysnuł on z 3-letnich spostrzeżeń w 6 różnych punktach leśnych w Bawaryi robionych, i z porównania ich z obserwacyami w miastach pobliskich w tym samym czasie dokonanemi, — zwiększenia jednak ilości ozonu w lasach nie przypisuje on obfitszemu wytwarzaniu się zozonizowanego tlenu przez rośliny i drzewa, lecz tłómaczy to wilgotnością powietrza leśnego. Tenże Ebermayer, badając rzecz głębiej, twierdzi, że powietrze wewnątrz większych obszarów leśnych, jak i w ogólności wewnątrz lasów jest ponad powierzchnią ziemi mniej w ozon obfite, aniżeli na polach w pobliżu lasów, lub ponad wierzchołkami drzew. Pierwszą z tych okoliczności wytłómaczyć można słabszą cyrkulacyą powietrza wewnątrz wielkich lasów, drugą zaś wzrostem wysokości ponad powierzchnią ziemi.

(Dokończenie nastąpi).

Wiadomości bieżące i drobne.

Zebrane podczas nabożeństwa w uroczystość Wniebowzięcia N. Maryi Panny w kościele podczas Sumy przez X. Józefa Piekarzewskiego na organy w Krynicy, doręczył nam X. Andrzej Gruszka proboszcz miejscowy 85 złr. $70^1/_2$ centa i 3 ruble.

Za komitet:
Zygmunt Sokołowski.

Organy dla kościoła w Krynicy. Zebrany Komitet w Zarządzie zdrojowym w Krynicy ma zaszczyt uwiadomić Szanownych gości i łaskawych ofiarodawców, iż ze sprzedaży biletów, kwiatów, z bufetu, oraz dobrowolnych datków na koncercie spacerowym, który się odbył dnia 17 sierpnia 1894 r. na zakupno organów do tutejszego kościoła, wpłynęła kwota 877 złr. 60 ct. (w której mieści się dar poprzednio ofiarowany przez p. J. Rakowskiego w kwocie 40 rubli i zebrane w kościele 15 b. m. 85 złr. $70^1/_2$ ct. i 3 ruble) z której po odtrąceniu kosztów w sumie 140 złr. 42 ct., pozostało na rzecz kościoła 737 złr. 18 centów.

Wobec tak świetnego rezultatu Komitet upoważnił p. Wrońskiego, dyrektora tutejszej orkiestry, do obstalowania organów w cenie od 800—1000 złr. z warunkiem przywiezienia i ustawienia ich w Krynicy do dnia 15 października 1894. Przy tej sposobności Komitet wyraża szczere podziękowania Paniom i Panom, którzy przyczynili się swoją pomocą i poparciem do urządzenia wyż wspomnianej zabawy.

Krynica, dnia 18 sierpnia 1894.

S. Augustynowicz, L. Cieński, X. Gruszka, J. Rakowski, Z. Sokołowski, O. Wyszyński.

Z bieżącej chwili.

Dzień urodzin Najj. Pana, obchodzono nadzwyczaj uroczyście. Uroczystość rozpoczęto pobudką muzyki zdrojowej, która odegrała hymn cesarski. Nabożeństwo solenne odprawił X. Gruszka, proboszcz miejscowy. W nabożeństwie wzięli udział reprezentanci władz miejscowych, oraz prawie wszyscy goście kąpielowi. Wieczorem rozpoczęto przedstawienie teatralne „Apoteozą“ i odegraniem „Hymnu“. Po przedstawieniu odbyły się ognie sztuczne, urządzone przed domem zdrojowym, tłumy publiczności przypatrywały się tej produkcyi, która wypadła świetnie. Zakład cały i bardzo wiele willi prywatnych dekorowano we flagi o barwach monarchii i kraju.

W piątek d. 17 sierpnia, odbył się w sali domu zdrojowego Koncert spacerowy. W ślicznie kwiatami przystrojonej sali, przy tonach muzyki zebrała się licznie publiczność, piękne panie zajęły miejsca przy stolikach i gorliwie zajmowały się sprzedażą. Szczere uznanie należy się tym paniom, które wobec niesprzyjających stosunków towarzyskich w Krynicy, mianowicie braku panów, potrafiły wywiązać się z tak trudnego zadania, jakiem było, rozsprzedanie losów, kwiatów, i obfitego bufetu. Pamięć zasłużonych i gorliwych w tej sprawie, uwiecznią organy, których poważne tony usłyszymy niezawodnie w przyszłym sezonie.

Przeszły tydzień był świadkiem wesołych zabaw. 15 sierpnia odbył się w sali zdrojowej wieczorek pensyonatu p. Burzyńskiej, zabawa była ochocza i przeciągnęła się do rana.

Równie pięknie udał się piknik, urządzony staraniem p. Augustynowicza, bawiono się doskonale i do rana brzmiały ochocze tany.

W poniedziałek d. 20 sierpnia odbył się koncert p. Teodora Polaca pianisty i pana Teodorowicza skrzypka. Po koncercie odbyła się zabawa tańcująca. *Sowa.*

Sport! Wyraz ten budzi w nas przyjemne, wesołe wyobrażenie. Słowo angielskie „sport“ oznacza właściwie żart, rozrywkę, podług dzisiejszej definicyi rozumiemy pod tem słowem dążność do wykonania jakiejś nadzwyczajnej pracy fizycznej. Już greckie igrzyska można zaliczyć do sportu i nie dziw, że wesoły, zdrowy i szczęśliwy naród, jakim byli Grecy wśród korzystnych warunków higienicznych, grami i zabawami pod gołem niebem zajmować się zaczął. Turniejom średniowiecznym charakteru sportu również odmówić nie można. Było to widocznie przeznaczeniem naszego wieku, otworzyć sportowi szersze pole, a jak się zdaje, stoimy dopiero w połowie drogi. Do sportu zaliczamy dziś gimnastykę, wioślarstwo, pływanie, szermierkę, jazdę konną, zabawy ogrodowe, jak np. krokiet i Lawn-tennis.

Z przyjemnością powitaliśmy w zdrojowisku naszem nowość stworzoną w imię postępu. Myślimy tu o. urządzonym staraniem pensyonatu p. Burzyńskiej Lawn-tennisie. Liczne grono zwolenniczek tego sportu imponuje nam wytrwałością, z jaką się tej zabawie oddają — nic dziwnego, że zadziwiające postępy robią na tej drodze, i że coraz więcej wzorowych partyi naliczyć można w gronie miłych uczestniczek tej gry, których zarumienione od ruchu buzie świadczą, iż najlepszą cząstkę wybrały z „emancypacyi“, jeżeli w ogóle ten groźny wyraz rozciągnąć się godzi nad tą niewinną a wielce higieniczną zabawą. *Sowa.*

Z teatru.

We wtorek dnia 14 sierpnia odegraną została najnowsza komedya Z. Przybylskiego „Letnicy“. Rolę Miętnickiego odegrał p. Bigajski z całem zrozumieniem rzeczy. Bardzo sympatyczną Manią, była p. Benzowa — radzimy jedynie, żeby unikała ruchów „wojskowych“, bo te ją pozbawiają wdzięku, który posiadać musi jako naiwna!

We środę 15 sierpnia „Teść“, komedya w 3 aktach Adolfa Abrahamowicza, pierwszy gościnny występ p. Ryszarda Ruszkowskiego, artysty teatru krakowskiego. Pojawienie się tego sympatycznego artysty na tutejszej scenie przyjęte zostało z wielką radością przez tutejszą publiczność. Wdzięczni jesteśmy dyrekcyi niesłychanie, że postarała się o występy

p. Ruszkowskiego, które to przyczynią się bardzo do uprzyjemnienia chwil, jakie spędzamy w przybytku sztuki.

We czwartek 16 sierpnia „Jan Kiliński“.

W sobotę d. 18 sierpnia „Dom waryatów“, krotochwila w 3 aktach Karola Laufsa; przerobiona przez Śliwińskiego. Koncertowo grana przez naszego gościa krakowskiego postać Klapsowa wywoływała taką burzę wesołości i oklasków, że chyba p. Ruszkowski musiał odczuć całą sympatyę i uznanie publiczności dla jego gry wysoce artystycznej. Porywał nas humorem i swobodą. Cieszymy się nadzieją, że go jeszcze nieraz powitamy na tutejszej scenie. Bardzo starannie jak zwykle wywiązali się z ról swoich pp. Senowscy, p. Wostrowski, Borysławski i Berski.

W niedzielę d. 19 sierpnia po raz drugi „Wernyhora“, dramat w 7 obrazach ze śpiewami i tańcami Barbitona, muzyka Lasockiego. Jak pierwszym, tak i tym razem całość przedstawienia wypadła bardzo dobrze, a wielce miłą dla nas niespodzianką na tem przedstawieniu był występ p. Hryniewicza w roli „Gonty“. Do tej chwili nie mieliśmy sposobności ocenić jego zdolności artystycznych, wczorajszą zaś grą zyskał sobie całe uznanie publiczności. *Sowa.*

Wykaz wydanych kąpieli mineralnych i borowinowych tudzież procedur hydropatycznych w c. k. Zakładzie zdrojowym w Krynicy od początku sezonu do włącznie 20 sierpnia b. r., a mianowicie:

Mineralnych I klasa	6187
„ II klasa	20556
Igliwia	522
Gazowych	32
Borowinowych I klasa	2082
„ II klasa	9874
Procedur hydropatycznych	19044

Z tego wpłynęło do kasy:

Za kąpiele mineralne i borowinowe	33.516 złr. 98 ct.
Za procedury hydropatyczne	5.965 złr. 36 ct.
Razem	39.482 złr. 34 ct.

Lekarskie dzienniki amerykańskie donoszą, że w pewnej menażeryi w Stanie Wisconsin zachorował tygrys wśród przypadków, które nakazywały domyślać się zapalenia wyrostka robaczkowatego. Postanowiono uratować mu życie operacyą; w tym celu skrępowano go łańcuchami, założono potężny kaganiec, zrobiono według wszelkich prawideł nowoczesnej chirurgii laparotomią i wydobyto ze schorzałego wyrostka pierścień od lornety teatralnej. Ponieważ podczas operacyi pacyent zachowywał się bardzo niesfornie, zapytuje się inny dziennik, czemu go nie chloroformowano i nie pozwolono w całej pełni korzystać z dobrodziejstw dzisiejszej nauki?

Siedm wydziałów lekarskich francuskich wypromowało w roku szkolnym 1892/3 723 doktorów medycyny, z których przypada 441 na Paryż, 103 na Lugdun, 88 na Bordeaux, 50 na Montpelier, po 15 na Tuluzę i Nancy, a 10 na Lille.

DROBIAZGI HUMORYSTYCZNE.

Uspokojenie.

Wierzyciel. Pytam się pana po raz ostatni, kiedy mi pan ten dług oddasz?

Dłużnik (z radością). Po raz ostatni! O chwałaż Bogu, że się pańskie ustawiczne pytania raz skończą. *Sowa.*

Brak szczęścia.

— Dla czegoś się pan nie ożenił? — pyta ktoś starego kawalera.

— Hm... nie miałem szczęścia. Wszystkie dziewczęta, z którymi mógłbym się był ożenić z miłości, miały za mało pieniędzy...

Czuła żona.

Iks powraca do domu, gdzie zastaje żonę z zapłakanemi oczyma.

— Co tobie?

— Mężulku, płakałam przez dzień cały.

— Z jakiego powodu?

— Ygrek kupił żonie futro za 200 zł.

— Więc czegóżeś płakała? Niechby on płakał, ale nie ty...

— Płakałam, bo... mi żal ciebie, że musisz zrobić to samo...

Aforyzmy.

Jutrzenka nowych myśli i jutrzenka słońca mają to wspólne, że obie zastają ludzi pogrążonych we śnie.

Gdyby znaleziono kamień mądrości, to do tego kamienia musianoby znowu szukać mędrca. *Sowa.*

Co sprawia kobiecie więcej przyjemności: widok mężczyzny przystojnego, czy kobiety brzydkiej?

Nie w tem nieszczęście, że miłość jest ślepa, ale że małżeństwo jest lekarzem okulistą.

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. **3** złr., za muzykę **3** złr. — Taksa kuracyjna II. kl. **1** złr. **50** ct., za muzykę **1** złr. **50** ct. — Lekarze i ich żony, nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 maja do 1 lipca i od 1 września do 30 września.

Lekarze ordynujący: *a)* rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami“, **Dr. H. Ebers** w „Zakładzie hydropatycznym“;

b) Prywatni: **Dr. Z. Aschkenazy** „pod Pagatem“, **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem“, **Dr. M. Cercha** „pod Szwajcarem“, **Dr. K. Czarnocki,** dentysta w „Willi Tatrzańskiej“, **Dr. Gembarzewski** „pod Białym Orłem“, **Dr. Glücksmann** w budynku posągowym, **Dr. Lorentski** „pod Litwinką“, **Dr. F. Michalik** w „Willi Białej Róży“, **Dr. F. Kmietowicz** „pod Kosynierem“, **Dr. W. Roth** w „Willi Tatrzańskiej“, **Dr. B. Skórczewski** w „Witoldówce“, **Dr. Waligórski** „pod trzema różami“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

Ceny kąpiel:	Od godz. 6 rano do 2 popołudn.		Od godz. 4 do godz. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct.
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana, dla dorosłych klasa I.	—	90	—	90
„ „ „ II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych.				
Kąpiel żelazna borowinowa klasa I.	1	60	1	60
„ „ „ „ II.	1	30	.1	10
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70
„ „ „ na nogi	—	—	—	30
„ „ „ na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna klasa I.	—	60	—	50
„ „ „ II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Cztery litry odwaru igliwiowego	—	20	—	20
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
„ „ ręcznika	—	6	—	6

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele: A)*** Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, t. j. rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni 7, I. klasy dziennie à **1** złr., kosztuje **7** złr.; II. kl. dziennie po **75** ct., kosztuje **5** złr. **25** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl., dziennie **1** złr., kosztuje **6** złr.; II. kl. po **75** ct. dziennie **4** złr. **50** ct *B)* Bilet na kompletne procedury, t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni, I. kl. dziennie à **80** ct., kosztuje **5** złr. **60** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **4** złr **55** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po **80** ct., kosztuje **4** złr. **80** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **3** złr. **90** ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. kl. **60** ct.; II. kl. **50** ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia **40** ct., 1 raz dnia **25** ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło **10** ct., za 1 ręcznik 6 ct., za 1 kóc wełniany **20** ct.

Uwaga. Ceny kąpieli mineralnych, borowinowych i procedur hydropatycznych są w czasie od 15 maja do końca czerwca i od 1 września do końca sezonu o 20% zniżone.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od 1 złr. do 2 złr. dziennie za pokój. Ceny pomieszkań w domach rządowych także od 15 maja do 30 czerwca i od 1 września do 30 września zniżone o 20%. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielka ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów na dworcu kolejowym w Muszynie.

C. k. Zarząd zdrojowy i c. k. Komisya zdrojowa oraz **Biuro wywiadowcze** w Łazienkach mineralnych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem".

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon 1 złr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło 1 złr., 2 dzieła 2 złr. — Kaucya 5 złr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Mleczarnia M. Komunieckiej „pod Rybą".

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym"; *b)* Prywatne: „pod Trzema różami", „pod Dębem", „w Willi Ułana", „pod 3-ma Koronami" (izraelicka), „pod Turkiem" (koszerna).

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie. Cena po 1 złr. 50 ct. do 5 złr.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej w Krynicy.

15 sierpnia (środa) godzina 7 rano, barometr linie paryskie 315·2, termometr C. 11·2; godz. 2 popoł. 17·5; godz. 9 wieczór 12·5; pół-zachmurzenie, wiatr silniejszy.

16 sierpnia (czwartek) godz. 7 rano, barometr 316·4, termometr 13·8; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wieczór 15·0; pół-zachmurzenie, wiatr słaby.

17 sierpnia (piątek) godz. 7 rano, barom. 316·2, term. 15·0; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wieczór 12·5; zachmurzenie, wiatr słaby, od 5 wieczór deszcz chwilowo do 6 rano.

18 sierpnia (sobota) godz. 7 rano, barom. 316·2, term. 13·8; godz. 2 popoł. 20·0; godz. 9 wieczór 12·5; zachmurzenie, wiatr silniejszy.

19 sierpnia (niedziela) godz. 7 rano, barom. 316·6, term. 13·8; godz. 2 popoł. 18·8; godz. 9 wieczór 11·2; zachmurzenie, wiatr silniejszy.

20 sierpnia (poniedziałek) godz. 7 rano, barom. 316·2, term. 15·0; godz. 2 popoł. 20·0; godz. 9 wieczór 12·5; pół-zachmurzenie, wiatr słaby.

21 sierpnia (wtorek) godz. 7 rano, barom. 315·0, term. 13·8; godz. 2 popoł. 18·8; godz. 9 wieczór 10·0; zachmurzenie, wiatr słaby, od 3½ popołudniu deszcz chwilowo do 7 wieczór.

Pociągi osobowe Kolei żelaznej państwowej:

Przychodzą do stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. 7 minut 40 rano. (Od 1 czerwca do 30 września włącznie).
2) O godz. 10 minut 46 przed południem.
3) O godz. 1 minut 44 po południu. (Od 25 czerwca do 15 września włącznie).
4) O godz. 6 minut 30 wieczór

Odchodzą ze stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. 6 minut 39 rano.
2) O godz. 2 minut 34 po południu.
3) O godz. 5 minut 31 po południu. (Od 25 czerwca do 15 września włącznie)
4) O godz. 8 minut 05 wieczór. (Od 1 czerw. a do 30 września wł.).

Poczta listowa i przesyłkowa odchodzi z Krynicy:

1) O godz 5 m. 20 rano w kierunku Tarnowa, Lwowa, Krakowa.
2) O godz. 9 m. 20 rano w kierunku Węgier.
3) O godz. 12 m. 20 po południu w kierunku Nowego Sącza, Lwowa, Zagórza, Krakowa. (Od 1 do 25 czerwca o godz 1 m. 15 po południu)
4) O godz. 4 m. 10 po południu w kierunku Węgier, Krakowa, Lwowa przez Tarnów (Od 1 do 25 czerwca o godz. 5 m 10 po południu).
5) O godz. 6 m. 50 wieczór w kierunku Tarnowa, Lwowa i Krakowa.

Listy wybierają się ze skrzynek:

ad 1) o godz. 9 w wieczór; ad 2) o godz. 8 rano; ad 3) o godz. 11 m. 30 przed południem; ad 4) o godz. 3 po południu; ad 5) o godz. 5 m. 30 po południu.

XII. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 14 do 20 sierpnia 1894.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2263	Hübel Jakób, kupiec	ze Lwowa	w Alfredówce	1
2264	Engel Anna, żona kupca	z Jezupola (Halicz)	pod Koleją	1
2265	Reingewürz Roza, żona kupca	z Kołomyi	„ „	1
2266	Krasuska Franciszka, żona nadkontrolora kolei państw., z córką	z Krakowa	„ Opatrznością	2
2267	Petschacher Marya, właśc. realności	z Galicyi	„ Sokołem	1
2268	Jency Stefania, właśc. realności	„	„ „	1
2269	Hornik Marya, nauczycielka	„	„ Wisłą	1
2270	Yonga Adam, technik	z Hruszatyc	„ Trzema różami	1
2271	Landau Gustawa, żona kupca	z Nowosielca (Bukowina)	w Alfredówce	1
2272	Stern Cilla, wyrobnica	ze Stryja	u Michała Wrony	1
2273	Ehrlich Augusta, krawcowa	z Krakowa	pod Łososiem	1
2274	Cudek Rachela, żona kupca, z córką	ze Lwowa	„ Opatrznością	2
2275	Liebling Cecylia, żona kupca, córką	z Krakowa	„ Góralem	2
2276	Dyjakowska Tacyanna, żona sędziego pokoju, z synem i służącą	z Opatowa (Król. pol.)	„ „	3
2277	Schnufftabak Scheindla, prywatna	z Sokołowa	„ Węgrem	1
2278	Fränkel Aron, przemysłowiec	z Dubiecka (Król. pol.)	„ „	1
2279	Katz Maryem, prywatna	z Dukli	„ „	1
2280	Horowitz Golde, prywatna	z Rosyi	„ „	1
2281	Weil Gitla, prywatna	z Dukli	„ „	1
2282	Niedzielski Julian, architekt, z żoną	z Wiednia	w Domu zdrojowym 21	2
2283	Kozłowska Sabina, wdowa po komisarzu skarb., z córką	z Podhajec	pod Szwajcarem 10	2
2284	Ks. Siemek Tomasz, proboszcz	z Tymowa	w Pensyon. dra Ebersa	1
2285	Strożnowska Julia, siostra lekarza	z Warszawy	„ „ „	1
2286	Goldberg Franciszka, żona przemysłowca	„	„ „ „	1
2287	Trit Feiga, kupcowa	ze Stryja	w Willi tatarskiej	1
2288	Rottenberg Naum, kupiec	z Równa (Król. pol.)	„ „	1
2289	Rottenberg Dwojra, kupcowa	„ „ „	„ „	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2290	Kułakowski Stanisław, właśc. dóbr	z Warszawy	w Domu zdrojowym 7	1
2291	Dębski Hubert, radca dworu	z Częstochowy (Król. p.)	„ „ 15	1
2292	Wolf Leon, b. nauczyciel Szkoły element., z żoną	z Pragi	pod Kominiarzem	2
2293	Rosenfeld Sali, żona kupca	z Jarosławia	pod Trzema Koronami	1
2294	Kiwelewicz Scheindla, żona kupca	z Nowogródka	„ „ „	1
2295	Steissel Józefa, żona kupca	ze Lwowa	„ „ „	1
2296	Smalawska Stanisława, córka rządcy dóbr	ze Staregosioła (Galicya)	„ Lisem	1
2297	Heller Zofia, córka obywatela	z Królestwa polskiego	„ „	1
2298	z Hr. Bobrowskich Helena Klobassowa Zrencka, właśc. dóbr	ze Zgłobic	w Willi tatrzańskiej	1
2299	Kawecka Karolna, wdowa po c. k. radcy skarb., z córką	ze Sambora	pod Topolami 11	2
2300	Aptekarska Katarzyna, nauczycielka	ze Lwowa	„ Krakusem	1
2301	Ronia Baszewa, handlarka, z ojcem	z Żytomierza (Król. pol.)	u Rednera Chaskla	2
2302	Margules Sara, krawcowa	z Tarnopola	„ „	1
2303	Lerer Reizla, wyrobnica	z Cieszanowa	„ „	1
2304	Hirszhorn Maks, kupiec, z żoną	z Łodzi (Król. pol.)	pod Białą różą	2
2305	Bylińska Teodozya, żona urzędnika kolej.	z Warszawy	w Willi Janiny	1
2306	Gelles Basia, prywatna	z Sambora	pod Łososiem	1
2307	Singer Helena, handlarka	„	„ „	1
2308	Dresdner Józef, wyrobnik	z Krakowa	u Reicha Izraela	1
2309	Falk Betti, żona kupca, z córką	ze Stanisławowa	pod Opatrznością	2
2310	Kuchmerker Henryk, buchalter	z Drohobycza	w Alfredówce	1
2311	Wahl Lenora, żona kupca	z Jezierzan (Tłumacz)	„	1
2312	Kropiwnicka Marya, obywatelka, z córką	z Królestwa Polskiego	pod Złotą bramą	2
2313	Preis Zofia, przy rodzicach	z Tomaszowa (Król. p.)	u Braunfelda Lazara	1
2314	Zimmermann Salamon, kupiec, z córką i synem	z Pesztu	pod Tygrysem	3
2315	Dr. Münz Michał, adwokat	z Krakowa	pod Trzema różami	1
2316	Dr. Münz Emil, lekarz	„	„ „ „	1
2317	Schantroch Rudolf, c. k. prof. gimn.	ze Sambora	„ „ „	1
2318	Petrold Emil, c. k. prof. gimn.	„	„ „ „	1
2319	Osiadaczowa Władysława, żona urzędnika kasy chorych	ze Lwowa	„ „ „	1
2320	Onyszko Ewelina, żona pocztmistrza	z Borysławia	„ Zamkiem 15	1
2321	Nieświatowska Marya, żona sędziego	z Przemyśla	„ „ „	1
2322	Zorichta Florentyna, żona dyrektora	z Warszawy	w Zakładzie dyetet.	1
2323	Wołowska Jadwiga, obywatelka, z matką	z Królestwa Polskiego	„ „	2
2324	Grozzo Felicya Dal, obywatelka, z córką	z Michałowa (Król. Pol.)	„ „	2
2325	Willer Ernestyna, żona pisarza	z Podgórza	w Romanówce	1
2326	Albińska Marya, żona kasyera miejskiego, z synem	z Dobromila	„	2
2327	Arkuszewski Stanisław, obywatel	z Krupek (Król. pol.)	pod Litwinką	1
2328	Babad Sara, wyrobnica	z Dobromila	u Leiby Braunfelda	1
2329	Kochane Sara, żona fryzyera	z Brodów	„ „	1
2330	Heller Ludwik, urzędnik, z żoną	z Krakowa	pod Zamkiem 4	2
2331	Boczkowska Zefiryna, obywatelka, z bratanką	„	„ Topolami 10	2
2332	Doleżan Wiktor, literat	„	„ Koroną 2	1
2333	Mikucki Władysław, dr. medycyny	„	„ „ „	1
2334	Fertig Józef, domokrążca	z Tarnowa	u Braunfelda Leizera	1
2335	Herzig Sara, handlarka	z Dobromila	„ Leiby	1
2336	Brening Sara, wyrobnica	„	„ „	1
2337	Segal Toba, wyrobnica	„	„ „	1
2338	Krasuska Marya, nauczycielka	z Kołomyi	pod Matką Boską	1
2339	Dr. Osuchowski Antoni, adwokat	z Warszawy	w Willi Janiny	1
2340	Segal Jochet, wyrobnica	z Dobromila	u Nadla	1
2341	Hamburg Ite, wyrobnica	z Bukowiecka	„	1
2342	Roizs Feiga	z Dobromila	„	1
2343	Pisko Edmund, kupiec, z żoną	z Krakowa	pod Opatrznością	2
2344	Bogner Chana, krawcowa	ze Zborowa	u Mozesa Keila	1
2345	Bikkel Mozes, kupiec	z Kołomyi	pod Koleją	1
2346	Winerku Nechume, kupcowa	z Kamieńca podol. (Rosya)	w Willi tatarskiej	1
2347	Mandel Sima, kupcowa	z Krystynopola	„ „	1
2348	Halpern Małka, kupcowa	z Brodów	„ „	1
2349	Liebergahl Senie, kupiec	ze Skałatu	„ „	1
2350	Nemlich M., wyrobnik	z Rohatyna	„ „	1
2351	Süsswein Izydor, kupiec	z Przemyśla	pod Góralem	1
2352	Kahane Ignacy, buchalter	z Kołomyi	„ „	1
2353	Kreps Lea, wyrobnica	z Bierczy	u Schächtera Markusa	1
2354	Schürtman Betti, kupcowa	ze Stanisławowa	u Braunfelda Lazara	1
2355	Brandstätter Estera, kupcowa	z Brzeska	„ „	1
2356	Rappaport Otylia, kupcowa, z córką	z Drohobycza	w Alfredówce	2
2357	Wegner Jonas, kupiec, z żoną	z Gorlic	pod Węgrem	2
2358	Meryn Tobias, kupiec	z Działoszyc (Król. pol.)	u Sary Braun	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2359	Potok Hirsch, kupiec, z synem	z Bendzina (Król. Pol.)	u Sary Braun	1
2360	Schein Anna, kupcowa	" " "	" "	1
2361	Friedmann, kupcowa	" " "	" "	1
2362	Bendl Chaim, śpiewak, z synem	ze Lwowa	" "	2
2363	Arkuszewska Joanna, wdowa po obywatelu	z Ryków (Król. pol.)	pod Litwinką	1
2364	Grodzińska Bronisława, żona obywatela	z Jaszowic (Król. pol.)	" "	1
2365	Bernstein Roza, kupcowa	z Drohobycza	" Łososiem	1
2366	Hauser Rywka, kupcowa	"	" "	1
2367	Begleiter Genia, kupcowa	"	" "	1
2368	Bohrer Jetta, szynkarka	ze Lwowa	" "	1
2369	Reiter Mancia, prywatna	z Kałusza	" "	1
2370	Pompach Gitla, prywatna	ze Lwowa	" "	1
2371	Margulies Roza, kupcowa	z Brodów	" "	1
2372	Tenenbaum Regina, żona kasyera	z Przemyśla	" "	1
2373	Niwicka Kornelia, właśc. dóbr	z Bortnik (Król. pol.)	w Pensyon. Burzyńskiej	1
2374	Erdstein Jakób, urzędnik, z żoną	z Frasina (Bukowina)	pod Matką Boską	2
2375	Czajkowski Edward, adwokat, z żoną	z Warszawy	" Wisłą	2
2376	Jare Sara, krawcowa	z Przemyśla	u Müllera Abrah.	1
2377	Stempil Cylikel, wyrobnica	z Nowego Sącza	" "	1
2378	Abrahamowicz Reizla, wyrobnica	z Krakowa	" "	1
2379	Guttman Chudes, wyrobnica	z Łańcuta	" "	1
2380	Schenia Aleksander, obywatel, z żoną	z Litwy	w Willi tatrzańskiej	2
2381	Hr. Włodek Sabina, właśc. dóbr	"	" "	1
2382	Radwan August, artysta muzyk	z Wiednia	" "	1
2383	Cieński Ludomir, właśc. dóbr	z Okna (Galicya)	" "	1
2384	Dorożyński Kazimierz, właśc. dóbr	z Podola rosyjskiego	pod Wisłą	2
2385	Tober Chana, wyrobnica	z Sokala	u Sternglanza J.	1
2386	Feldel Toba, wyrobnica	z Korczyna (Węgry)	" "	1
2387	Greismann, kupcowa	z Sokala	pod Koleją państwową	1
2388	Biegeleisen Toba, kupcowa	"	" " "	1
2389	Weinberger Bronisława, żona budowniczego	z Krakowa	w Willi Ułana	1
2390	Gawroński Wincenty Bolesław, urzędnik	z Warszawy	w Pens. Dra Ebersa	1
2391	Bąkowski Aleksander, dyrektor północnego Tow. ubezpieczeń	"	" " "	1
2392	Truskolaski Ernest, prawnik	z Krakowa	" " "	1
2393	Szarewicz Aniela, właśc. dóbr, z córkami	z Królestwa polskiego	w Łazienkach bor. 1	3
2394	Padlewski Juliusz Skorupka, c. k. podpułkownik, z żoną	z Brzeżan	" min. 5 i 6	2
2395	Czerkawski Włodzimierz, docent Uniwersytetu Jagiell.	z Krakowa	pod Wisłą	1
2396	Dr. Szalay Ludwik, adwokat	"	" Pogonią	1
2397	Weil Gitla, wyrobnica	z Dukli	" Węgrem	1
2398	Katz Maryem, wyrobnica	"	" "	1
2399	Horowitz Golde, żona rabina	z Galicyi	" "	1
2400	Anisfeld Regina, wyrobnica	z Krakowa	" "	1
2401	Tobis Juliusz, zarządca dóbr	z Podhorca (Złoczów)	w Pensyon. dra Ebersa	1
2402	Kolanowski Wincenty, c. k. podoficer rachunkowy	ze Stanisławowa	pod Koroną 4	1
2403	Janczewski Stanisław, adwokat	z Kielc (Król. pol.)	w Willi tatrzańskiej	1
2404	Marynowska Aleksandra, żona lekarza, z córką	z Jarosławia	" "	2
2405	Grabdzińska Matylda, żona kontrolora kol.	ze Stryja	pod Sobieskim	1
2406	Rawski Maryan, inżynier	ze Lwowa	" Wisłą	1
2407	Szczeszewska Michalina, żona przemysłowca, z dzieckiem	z Królestwa Polskiego	" Krakusem	2
2408	Wigdorowicz Chaim, kupiec	z Nowej Aleksandryi	" Opatrznością	1
2409	Hirschbein Dorota, faktorka	z Warszawy	" "	1
2410	Nadler Chawa, wyrobnica	z Mikołajowa	" Węgrem	1
2411	Warner Sura, wyrobnica	z Brzezny	" "	1
2412	Steiner Rozalia, handlarka	z Krakowa	u Mendla Luftglasa	1
2413	Grommer Sala, żona restauratora	"	" "	1
2414	Redyk Wiktor, aptekarz	"	w Domu zdrojowym 16	1
2415	Langer Lea, wyrobnica	z Nowego Sącza	u Rottenberga Szymona	1
2416	Nowotny Feliks, c. k. porucznik	z Pragi (Czechy)	w Romanówce	1
2417	Berger Emilia, żona komisarza c. k. Dyrekcyi Skarbu, z synem	ze Żółkwi	pod Szczerbcem	2
2418	Bannet Fryderyka, żona kupca, z dzieckiem i służącą	z Krakowa	" Opatrznością	3
2419	Dr. Arzt Adolf, lekarz	"	" Jarząbkiem	1
2420	Zangen Wilhelm, właśc. realności, z córką	z Rzeszowa	" "	2
2421	Teodorowicz Antoni August, dyrektor dóbr, z synem	z Wiednia	w Willi Bronisławy	2
2422	Hoszard Władysław, c. k. koncepista Namiestnictwa	ze Lwowa	pod Trzema różami	1
2423	Onytsch Walerya, właśc. dóbr	z Jeżowa (Bobowa)	" Góralem	1
2424	Topolnicki Bronisław, właśc. dóbr	z Chyrowa	" Trzema różami	1
2425	Woynarowska Izydora, obywatelka, ze służącą	ze Lwowa	" Pagatem	2
2426	Fałęcka Marya, wdowa po lekarzu	z Krakowa	" Zamkiem	1
2427	Zielska Jarosława, żona gr.-kat. proboszcza	z Milotyna (Kamionka strum.)	w Willi Bronisławy	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2428	Hr. Wodzicki Jerzy, właściciel dóbr	z Olejowa (Złoczów)	w Willi tatrzańskiej	1
2429	Hr. Wodzicka Kazimierzowa, właśc. dóbr, z córką	„ „	„ „	2
2430	Kaplińska Wanda, właśc. dóbr	z Machnówki (Sokal)	pod Trzema różami	1
2431	Żelechowska Seweryna, właśc. dóbr	z Korczowa (Rawa)	„ „ „	1
2432	Romanowicz Barbara, żona kapitana	z Mochilewa podolskiego	„ „ „	1
2433	Horowitz Samuel, właśc. dóbr	z Klausenburgu	„ „ „	1
2434	Kruch Ernestyna, żona urzędnika kolej., z matką i bratem . . .	z Bursztyna	„ Góralem	3
2435	Rozwadowska Jadwiga, żona inżyniera Wydziału kraj.	ze Lwowa	„ Topolami	1
2436	Birtus Julia, żona urzędnika bank., z córką i synem	z Tarnowa	w Domu zdrojowym 18	3
2437	Rozwadowski Tadeusz, inżynier Wydziału kraj.	ze Lwowa	pod Zamkiem 4	1
2438	Kleiner Joles, handlarz drzewem	z Tłumacza	„ Koleją	1
2439	Sperber Ruchla, kupcowa	z Kołomyi	„ „	1
2440	Langner Joanna, prywatna	ze Lwowa	w Willi Bronisławy	1
2441	Haszkulewicz Ite, wyrobnica	ze Sosnowic (Król. Pol.)	u Nadla	1
2442	Hirt Sura Feiga, wyrobnica	z Nowego miasta	„	1

Razem rodzin 180 osób 227

Oprócz powyż wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 2 osób 2

Suma poprzedniej listy rodzin 2513 osób 4031

Ogólna ilość od 15 maja do 20 sierpnia 1894 r. rodzin 2694 osób 4260

Uwaga. Wszelkie życzenia sprostowań uprasza się zgłaszać do Biura c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Sprostowanie. W XI. liście Gości zdrojowych pod poz. 2163 ma być: Piwnicka Karolina, żona urzęd. sąd. ze Stanisławowa.

Treść numeru: Kalendarz. — Ozon powietrzny i jego znaczenie hygieniczne, skreślił dr. Wierzbicki. (Ciąg dalszy). — Wiadomości bieżące i drobne. Drobiazgi humorystyczne. — Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy. — Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej. — Pociągi i poczta. XII. Lista Gości zdrojowych w Krynicy, przybyłych w czasie od 14 do 20 sierpnia 1894 r. — Ogłoszenia.

ALOJZY HÜBNER

Lwów, Rynek L. 38 47

poleca:

FARBY OLEJNE
do malowania domów, dachów, sztachet, ogrodzeń, schodów, okien, drzwi, podłóg, sufitów, wozów, bryczek, tarantasów, sań itd.

LAKIERY
powozowe, kopalowe, demarowe, spirytusowe, na skóry, żelazo i t. p.

FARBY olejno-lakierowe szybkoschnące
do pociągania podłóg, schodów, oraz wszelkich przedmiotów z drzewa, nadają kolor i połysk.

WOSK PSZCZELNY.

MASĘ francuską i woskową
do zapuszczania podłóg.

Farby do farbowania materyj wełnianych, jedwabnych, lnianych i bawełnianych.

FARBY NA PISANKI, ANILINOWE.

Farby drukarskie
do pras auto- i litograficznych.

FARBY PŁYNNE
do marmurowania dla introligatorów.

Farby roślinne dla cukierników
wolne od trucizn.

Farby olejne artystyczne
w tubkach.

Sztalugi, Pędzle, Palety, Werniksy, oraz wszelkie przybory do robót artystycznych.

FARBY OLEJNE DEKORACYJNE.

Farby suche artystyczne.

Farby akwarelowe
w guziczkach, muszelkach, laseczkach, wilgotne w tubkach.

Pędzle do akwareli, Palety itp.

Płótno malarskie
na metry i na ramach naciągane we wszystkich wielkościach i szerokościach.

Deszczółki i kartony gruntowe.

PAPIER
olejno-akwarelowy, rysunkowy, pastelowy i Gonaché.

Farby metaliczne
do malowania na aksamicie, pluszu i t. p.

Farby do robót natryskiwanych
(Spritzmalerei).

FARBY PASTELOWE.

Farby do malowania na porcelanie.

FARBY GOBELINOWE
i płótno do tegoż malowania.

Farby do chromolitografij.

FARBY BIAŁKOWE
do malowania fotografij.

FARBY EMALIOWE
do malowania na terrakocie.

Farby do malowania na szkle.

Farby metaliczne w płynie
do malowania ram, luster, lamp i t. p.

FARBY DO SYGNOWANIA.

FARBY DO STAMPILIJ
metalowych i kauczukowych.

FARBY dla LITOGRAFÓW
suche i tarte w gęstym pokoście.

Wreszcie wszelkie farby w zakres malarstwa artystycznego, kościelnego, pokojowego i lakiernictwa wchodzące.

Eleganckie Albumy widoków Krynicy

wydane fotodrukiem i nakładem

E. TRZEMESKIEGO, fotografa ze Lwowa.

Nowość!

Sorta I.
Kościół nowy.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Dom zdrojowy.
Michasiowa.
Źródło.
Matka Boska.
Kaplica.
Litwinka.
Muszyna.
Witoldówka.
Tatrzańska.
Słotwinka.
Janina.
Wisła
Trzy róże.

Sorta II.
Dom zdrojowy.
Przedsionek w łazienkach.
Zakład hydropatyczny.
Teatr.
Łazienki borowinowe.
Wiadukt Grybów.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Michasiowa.
Źródło.
Kabina kąpielowa.
Alfredówka.
Pagat.
Ruina w Muszynie.
Sala balowa.
Źródło Słotwinka.

Sorta III.
Kościół nowy
Wiadukt Grybów.
Westibul w łazienkach.
Zakład hydropatyczny.
Teatr.
Łazienki borowinowe.
Biała róża.
Willa Akacia.
Ławka Kraszewskiego.
Apteka.
Willa Flora.
Hotel Warszawski.
Michasiowa.
Matka Boska.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Źródło.

Nowość!

Cena jednego Albumu w pięknej okładce **3** złr.

Pojedyncze fotografie na kartonach z widokiem Krynicy na odwrotnej stronie po **35** centów.

Do nabycia w trafice Kaczyńskiego. 5 8

Krynicki Wyciąg (Ekstrakt) z igliwia świerkowego

na kąpiele — przez Wys. c. k. Ministerstwo dla handlu i przemysłu listem pochwalnym, i na Wystawie rolniczej Szląskiej w Cieszynie medalem odznaczony. — Doświadczenia, jakie od lat kilku w Zakładzie zdrojowym w Krynicy przez licznych i znakomitych lekarzy z pomienionym lekiem robiono, dostatecznie udowodniły, że tenże środek w rozlicznych cierpieniach da się z świetnymi skutkami zastosować, a mianowicie: 1) w bezgorączkowych postaciach zołzów, 2) w stężałości i obrzęknieniu stawów, 3) przeciw gośćcowi i dnie (artrytyzm) długotrwałej, 4) w wszelkich cierpieniach nerwowych, które z osłabienia pochodzą, 5) dla dzieci wątłej budowy ciała, a mianowicie chorobą angielską dotkniętych, 6) dla kobiet w słabościach macicznych, w formie nasiadowych kąpieli, 7) w niektórych cierpieniach skóry, jak liszaj, łupież i t. p., 8) w zastarzałych ranach, z których wydziela się uporczywie ropa cuchnąca.

Wyrób uskutecznia się **w pracowni farmaceutycznej H. Nitribitta w Krynicy.** — Składy: dla Warszawy u pp. aptekarzy: Dra Teodora Heinricha, H. Kucharzewskiego, Karola Lilpopa, Leonarda Ziemińskiego; dla Kijowa w aptece p. Gustawa Seidla; dla Krakowa u p. J. Wentzla; dla Lwowa u p. Schubuta; dla Wiednia u p. Henryka Mattoniego. 11 14

WODY MINERALNE KRYNICKIE

okazały się na podstawie długoletnich doświadczeń nader skutecznemi:

1. W niedokrewności u dzieci dotkniętych krzywicą kośćca (Rhachitis), tudzież zołzami (Scrophulosis).
2. W przewlekłych nieżytach przewodu pokarmowego, połączonych z uporczywą biegunką, tak często trudnych do usunięcia, zwłaszcza u dzieci wątłych.
3. **W neurasthenii, — osłabieniu nerwowem, — połączenia wapna, obok soli żelazawych, wpływają znakomicie na ogólny stan chorego, jak to stwierdziło wielu nowszych neuropatologów.**
4. W pomazaniach nocnych, nasieniotoku i t. p., jeżeli zboczeniom tym towarzyszy niedokrewność i rozdrażnienie nerwowe.
5. Przeciw Błednicy (Chlorosis) i Białaczce (Leukaemia) powszechnie znaną jest znakomita działalność wody krynickiej ze zdroju „Głównego“.
6. W nieżytach przewlekłych pęcherza i miedniczek nerkowych, w przewlekłem zapaleniu nerek, wody krynickie okazały się nader skutecznemi.
7. **Woda ze zdroju słotwińskiego** (szczawa magnowo-żelazista, lekko rozwalniająca), **znakomicie działa jako środek dyjetetyczny** (podawana zamiast zwykłego napoju, z małym dodatkiem wina lub sama) **we wszystkich stanach niedokrewności i osłabienia, szczególniej w następstwie cierpień narządu płciowego u kobiet.** 12 15

Zamówienia na rozsełkę wód mineralnych krynickich przyjmuje C. K. ZARZĄD ZDROJOWY w KRYNICY.

C. k. Zakład zdrojowy

KRYNICA

(w Galicyi)

najobfitsza szczawa żelazista.

Stacya kolei MUSZYNA-KRYNICA:
z Krakowa 8 godz.
ze Lwowa 12 „
z Budapesztu 12 „

W miejscu: Poczta trzy razy dziennie, Telegraf, Apteka.

W Karpatach 590 metr. n. p. m. Od stacyi kolejowej godzina drogi bitej, znakomicie utrzymanej.

Środki lecznicze: klimat podalpejski, kąpiele żelaziste, nader obfite w wolny kwas węglowy, ogrzewane metodą Schwarza (w roku 1893 wydano ich 36.000).

Kąpiele borowinowe parą ogrzewane (w roku 1893 wydano ich 13.500).

Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego.

C. k. Zakład hydropatyczny pod kierunkiem specyalisty Dra K. Ebersa (w r. 1893 wydano procedur hydropatycznych 32.000).

Picie wód mineralnych miejscowych i zagranicznych. **Żentyca, kefir, gimnastyka lecznicza.**

Lekarz zdrojowy Dr. L. Kopff cały sezon stale ordynujący. — Nadto 12 lekarzy wolnopraktykujących.

Spacery: bardzo rozległy park szpilkowy, znakomicie utrzymany. Bliższe i dalsze wycieczki w urocze Karpaty

Mieszkania: przeszło 1500 pokoi z komfortem urządzonych, z pościelą kompletną, usługą, dzwonkami elektrycznymi, piecami i t. d. **Kościół** katolicki i cerkiew. Wspaniały **Dom zdrojowy**, kilka restauracyj. Kilka pensyonatów prywatnych. Mleczarnie. Cukiernie.

Muzyka zdrojowa pod kierunkiem A. Wrońskiego od **21 maja.** Stały **Teatr.** Koncerta. — **Frekwencya** w r. 1893 — 4.600 osób.

Sezon od 15 maja do 30 września.

W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiel, pomieszkań i potraw w głównej restauracyi zniżone.

Rozsełka wody mineralnej: od kwietnia do listopada, składy we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą.

W miesiącu lipcu i sierpniu nbogim żadne ulgi, jak uwolnienie od taks zdrojowych i t. p., udzielone nie zostaną.

Na żądanie udziela wyjaśnień 12 15

C. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

JAWORZE (Ernsdorf)

na Śląsku austr.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY, ŻĘTYCZNY, UZDROWISKO KLIMATYCZNE.

Sezon od 1 maja do końca września.

Nowo zbudowany i urządzony

PENSYONAT LECZNICZY

otwarty cały rok. 12 15

Stacya kolei, poczta, telegraf w miejscu.

Dr. EDMUND KOWALSKI.

M. BEYER i SPÓŁKA

w KRAKOWIE, Sukiennice, Nr. 12, 13, 14,

naprzeciw kościoła Najśw. Panny Maryi.

ZAKŁAD WYROBU GOTOWEJ BIELIZNY i WYPRAW ŚLUBNYCH.

SKŁAD FABRYCZNY TOWARÓW PŁÓCIENNYCH:

Bielizna męska, damska i dziecinna

w różnych gatunkach i wielkościach.

Całe wyprawy dla młodzieży szkolnej

są gotowe na składzie po najniższej cenie.

PŁÓTNA KRAJOWE i ZAGRANICZNE

oraz bielizna stołowa biała i kolorowa.

Główny skład **oryginalnej bielizny wełnianej trykotowej Prof. Dra Gustawa Jaegera,** oraz wszelkich wyrobów trykotowych bawełnianych, wełnianych i jedwabnych, pończoch damskich, dziecinnych i skarpetek męskich.

WIELKI WYBÓR PARASOLI i PARASOLEK

od najtańszych do najwykwintniejszych.

Zamówienia zamiejscowe uskutecznia się odwrotną pocztą. 12 15

Przy handlu obszerny lokal do śniadań oraz dla większych zebrań (i gabinety).

GŁÓWNY SKŁAD **wód mineralnych naturalnych.**

ANTONI HAWEŁKA

W KRAKOWIE

poleca:

wszelkie **Towary korzenne.** — **Wina** węgierskie, austryackie, francuskie, burgundzkie, reńskie, hiszpańskie, tyrolskie, włoskie i szampańskie. — **Rumy, Araki i Essencya** tryesteńska. — **Likiery** holenderskie, francuskie i krajowe. — **Koniak** kuracyjny francuski. — **Wódki** gdańskie, angielskie, szwajcarskie i krajowe. **Porter** angielski. — **Piwo** angielskie, pilzneńskie. — **Herbatę** rosyjską braci K. i S. Popow, w paczkach oryginalnych i londyńską na kilogramy. — **Cacao** amsterdamskie i krajowe — **Czekoladę** Sucharda i krajową w różnych gatunkach — **Cukierki** czekoladowe angielskie i słodowe. — **Makaroniki i Biszkopty** deserowe angielskie i krajowe. — **Owoce** południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. — **Kalafiory** letnią porą krajowe, a zimową algierskie. — **Kompoty** włoskie i **Imbier** chiński na kilogramy, oraz wszelkiego rodzaju **Bakalie.** — **Wędliny** westfalskie i krajowe. — **Pasztety** strassburgskie, domowe z dziczyzny i **Kwiczoły** faszerowane. — **Ostrygi** holsztyńskie i ostendzkie, **Kawior** astrachański i **Śledzie** pocztowe w każdej porze roku. **Ryby** w puszkach w oliwie marynowane i wędzone; zimą świeże morskie i rzeczne. **Sardynki** francuskie Philipe & Canaud. **Homary, Łosoś** amerykański. — **Trufle, Ananasy, Szparagi, Szampiony.** — **Karczochy, Groszek i Fasolka** zielona w puszkach. — Różne **Konserwy, Sosy, Musztardy:** fransuską, angielską, kremską i krakowską; oraz wszelkie **przyprawy** do potraw. — **Ekstrakt Liebiga i Kemmericha.** — **Bulion** na kilogramy w najlepszym gatunku. — **Sery** wszelkiego rodzaju krajowe i zagraniczne. **Oliwę** nicejską i prowancką. — **Winogrona** kuracyjne vöslauskie i badeńskie, zimową porą hiszpańskie oraz różne **Owoce** włoskie i tyrolskie — **Dziczyznę i Zwierzynę** jesienną i zimową porą.

11 14

Skład główny kuracyjnych: **Koniaku franc. i Wina Malagi.**

Główny Skład Piwa Pilzneńskiego z Browaru mieszczańskiego. Marka B. B.

Odpowiedzialny redaktor Adolf Kaczyński. Z drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.